

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

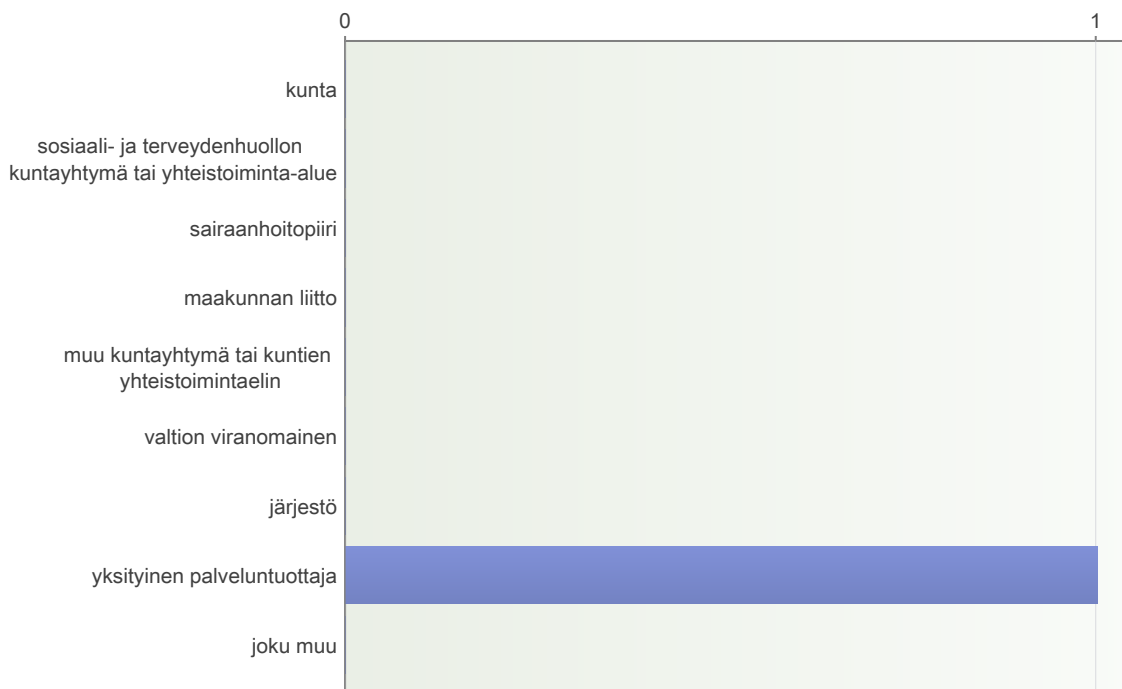
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Yhtyneet Medix Laboratoriot Oy	Pauliina Posti	pauliina.posti@medix.fi, 040-5190416		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

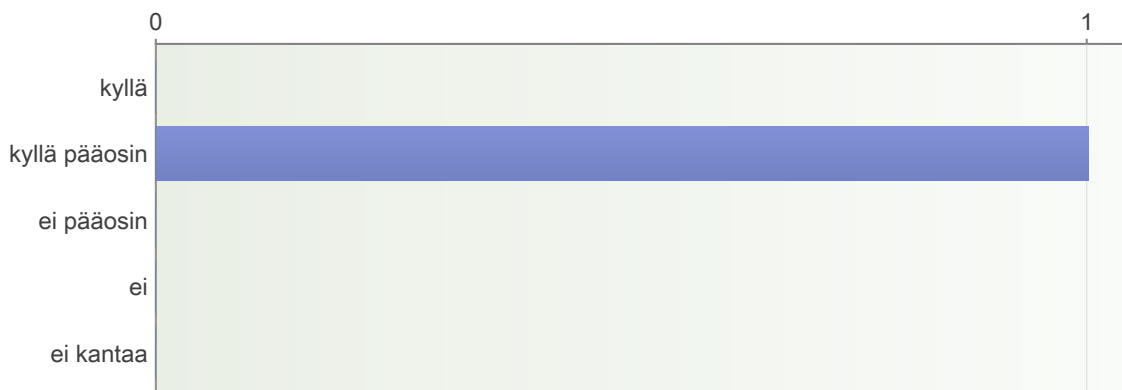
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan mahdollisuudella valita hoitopaikkansa ja saada hoitoa mahdollisimman nopeasti parantaa tasa-arvoa. samalla myös hoitoon pääsy kaventaa terveyseroja, koska kaikki saavat paremmin hoitoa

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Koulutettu asiakas osaa pyytää hoitoa jne, mutta vähemmän koulutettu tarvitsee tietoa, miten toimia jne

7. 3.Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kyllä, jos ovelta ei käännytetä pois kuten nyt saattaa tapahtua asiakkaalle. Ihmiset eivät tiedä omia hoitopaikkojaan isoissa kaupungeissa

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

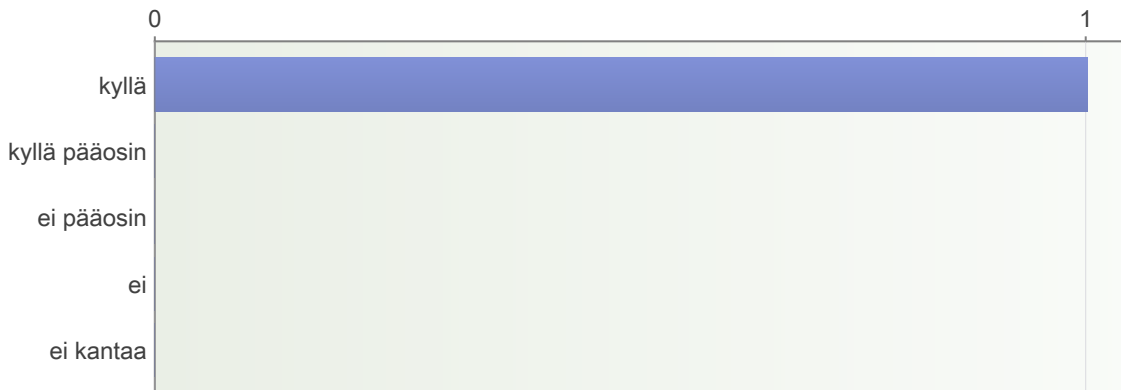
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaalle tulee tehdä hoitosuunnitelma, joka seuraa potilasta. Hoitopaikalla ei ole silloin väliä kunhan tiedot ja hoidon seuranta kulkevat mukana.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

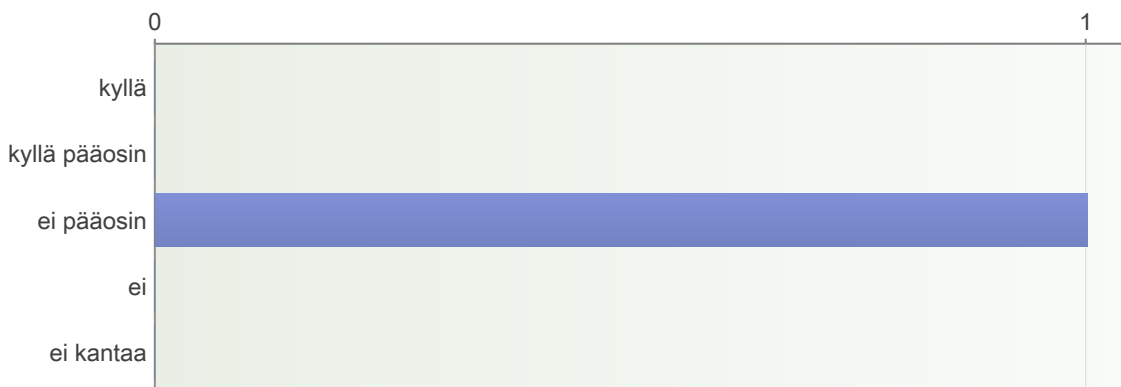
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Erilaiset hoitotarpeet horisontaalisella tasolla hoidetaan joko asiaksselillä tai henkilökohtaisen budjetin kautta. Vertikaalisella tasolla täytyy turvata pääsy erikoissairaanhoidon ja viiveettä. Nyt verikaalinen hoito venyy pitkien hoitonojen ja päivystysten vuoksi. Siksi on tärkeää saada erikoissairaanhoidon aikaa vaikeammille erikoissairaanhoidon vaativille potilaille kuten vaativa kirurgia. Myös kirurgit haluavat hoitaa näitä tapauksia ammatillisessa mielessä keskitetysti. Tässä myös koulutuksellinen näkökohta tärkeää. Perusterveydenhuollon puolella ei kannata sijoittaa varoja näihin paljoa, vaan keskitys kannattaa.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

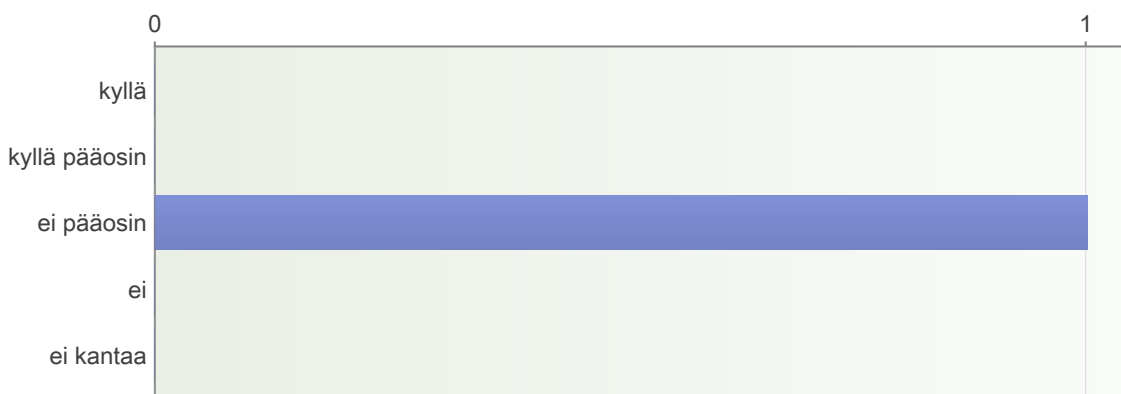
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnille täytyy luoda selkeät pelisäännöt. Jos pelisäännöt valtion/STM:n taholta puuttuvat, hoitoa ohjaa ideologiset suunnat ja poliitikot alueilla. Tällöin potilaiden hoito voi olla hyvin erilaista eri maakunnissa. Sääntöjen tulee sisältää ohjeet mm. siitä, mitä maakunnan tulee avata kilpailulle, jos hinnat ovat merkittävästi erilaiset kuin julkisella taholla. Tästä esim. laboratoriopalvelujen hinnat aloitetuissa piloteissa jopa 35% kalliimmat kuin yksityisen tahon vastaavat hinnat. Kalliita monopoleja ei saa antaa päätöksillä maakuntien ylläpitäviksi. Vastaavasti asiakassetelien/palvelusetelien käyttö täytyy määrittää siten, että ideologiset tai poliittiset kannat eivät estä/rajoita niiden hyödyntämistä. Esimerkiksi, jos julkisella ei saisi hoitoa kolmen päivän sisällä, asiakkaan täytyisi saada valita toinen hoitopaikka em. setelien avulla.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

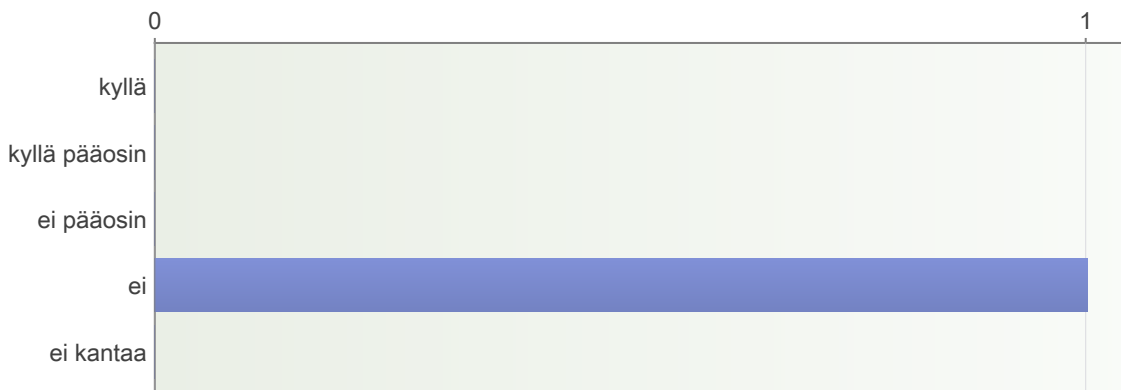
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli maakunta toimii puhtaasti ideologiselta/poliittiselta pohjalta, yksityisten palvelujen käyttö voi jäädä hyvin suppeaksi. Käytännössä tämä näkyy asiakkaan palvelujen saatavuuden viivästymisenä, maakuntien epätasa-arvoisena kohteluna asiakkaan suuntaan, kustannusten nousuna jne. Maakunnilla tulisi olla yhtenäiset pelisäännöt asiakkaan kohtelusta sote-palveluja tarvittaessa.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

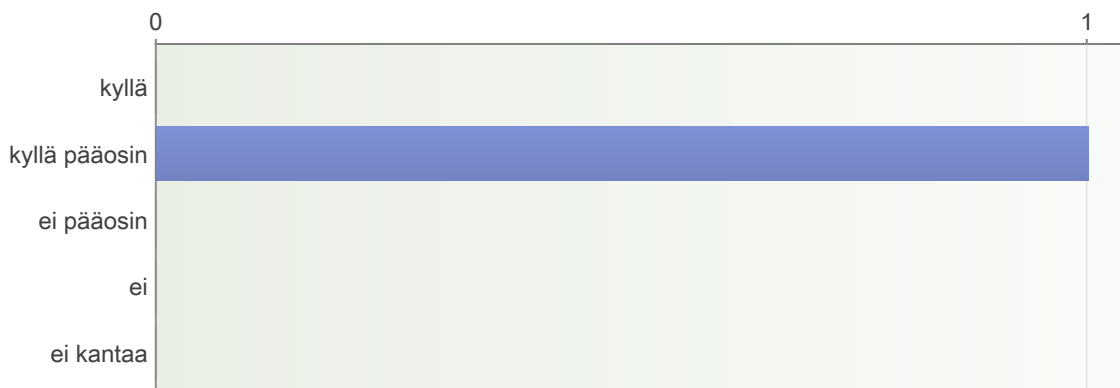
18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli jokin toiminta perusterveydenhuollossa jätetään arvioimatta ja kilpailuttamatta kokonaan, kustannussäästöjä ei saada kerättyä tavoitteiden mukaisesti.
Lääkärien vastaanottotoiminnassa maakunnissa nähdään melko pian säästöjä, kun arvioidaan vastaanottotoiminnan kustannuksia, sairauspoissaolojen vähenemistä jne.
Laboratorio- ja kuvantamispalvelujen osalta säästömahdollisuudet jätetään kokonaan käyttämättä mikäli julkiselle laboratorioille annetaan etumyöntoikeus ensin maakuntien omille julkisen puolen laboratoriotoimijoille ja ohjataan myös yksityiset palveluntarjoajat ostamaan laboratoriopalvelut maakunnan käyttämältä julkiselta toimijalta (vrt 11/2017 alkaneet pilotit). Säästömahdollisuudet varovaisesti arvioiden voisivat olla noin 120M euron luokkaa/vuosi Suomessa, mikäli maakunnat voisivat kilpailuttaa perusterveydenhuollossa käytettävät laboratoriopalvelut suoraan palveluntarjoajien kesken (julkinen ja yksityinen). Perusterveydenhuollon laboratoriopalvelujen kustannukset Suomessa ovat noin 400 M euroa vuodessa.
Tärkeää on myös huomata, että yksi soten tavoitteista on mahdollistaa p&k yritysten toiminta maakunnissa. Edellä mainitulla laboratoriopalvelujen keskittämispäätöksellä vain julkiselle laboratoriotaholle (hallituksen esitys 10/2017), tuhotaan yksityinen kliininen laboratoriot toiminta Suomesta kokonaan. Työterveyshuolto jäänee vielä muutamaksi vuodeksi kilpailuttamisen piiriin, mutta sen siirtyessä sote-kokonaisuuteen, myös tämä laboratoriopalvelutoiminta katoaa Suomesta yksityiseltä toimijalta.
Asiakas- tai palveluseteli ei sovi laboratoriopalvelutoimintaan, koska laboratoriopalvelu toimii lähetepohjalta ja sen tulee olla saatavilla siellä, missä palvelut tuotetaan muutoinkin. Palvelupisteessä tulee olla siis näyttöön otettu järjestettynä, mutta keskitetty laboratorio voi toimia kaukanakin (kuten jo nyt keskuslaboratoriot toimivat). Paras ratkaisu Suomelle ja veronmaksajille on järjestää maakunnissa suora kilpailutus laboratoriopalvelun tuottajasta. Tällöin edellä mainitut säästömahdollisuudet ovat realistisesti saavutettavissa perusterveydenhuollossa. Edellisistä luvuista puuttuvat kuvantamisen kustannukset kokonaan. Kuvantamisen kilpailutuksessa on myös maakunnilla säästömahdollisuudet, mutta en osaa ottaa niihin kantaa enempää.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyspalveluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli toimintaa ohjaa vain ideologias-/poliittiset näkökannat, tasa-arvoinen asiakaskohtelu saattaa vaarantua maakuntien välillä.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Perustasoinen hampaiden paikkaus tulisi olla mukana palvelupaketissa asiakkaille. Myös suunhoidon laboratoripalvelut tulisi sisällyttää palvelun piiriin.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

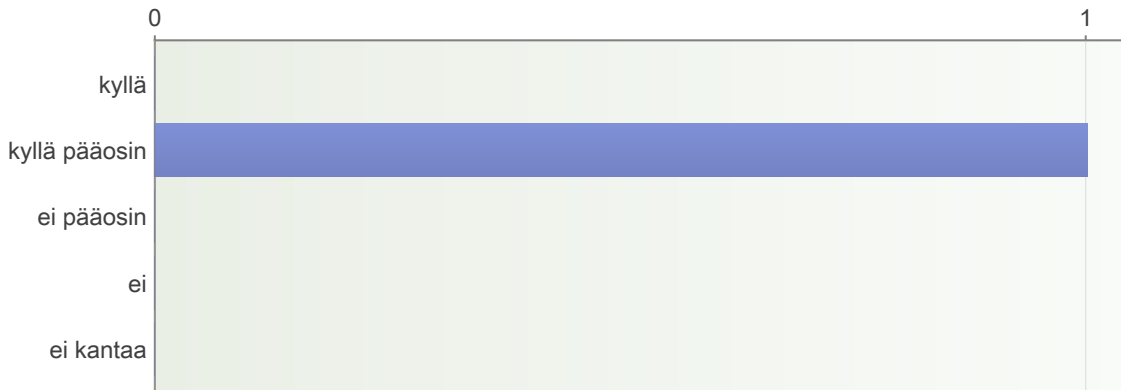

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

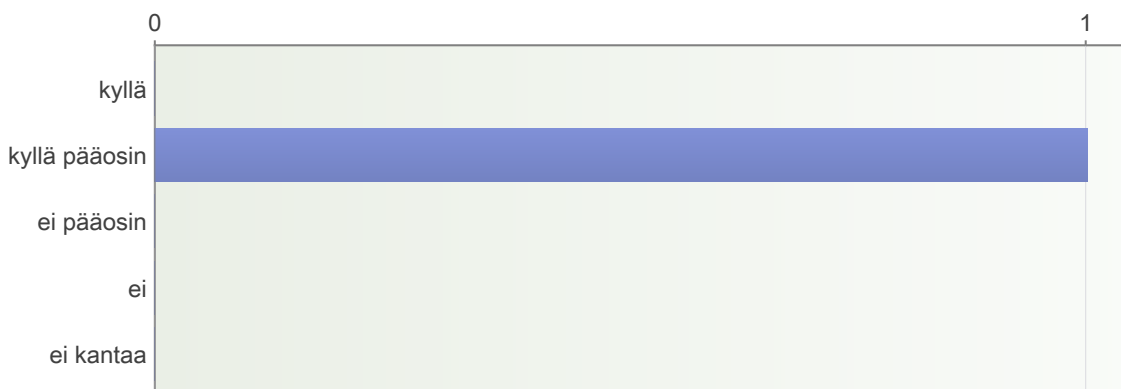

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

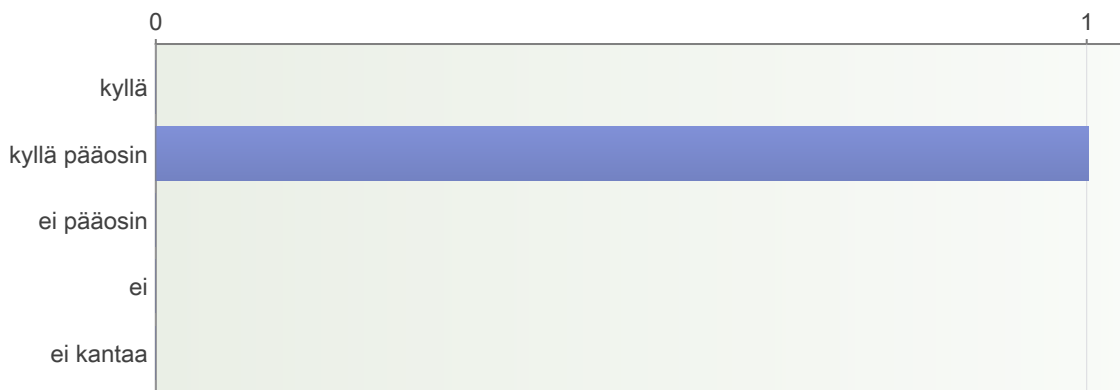

30. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

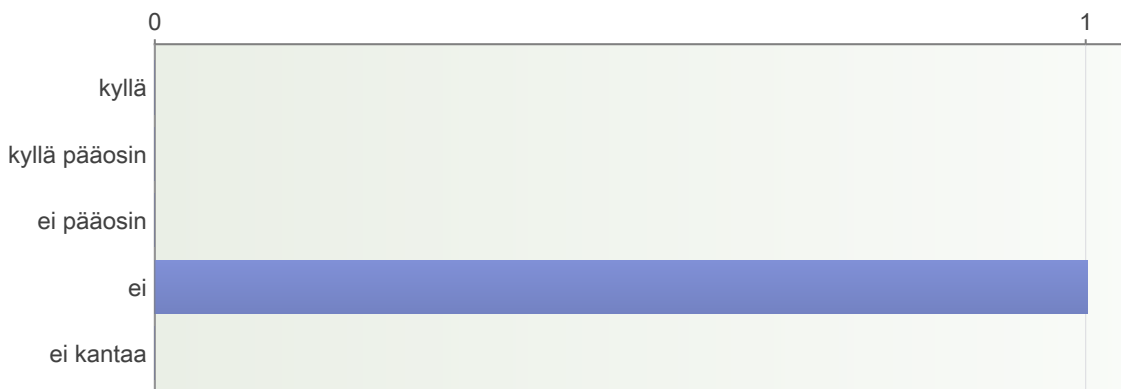

36. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tähän tarvittaisiin selkeämmät ohjeet, jonka ymmärtäisi niin maakunnan päättäjät kuin asiakkaatkin.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

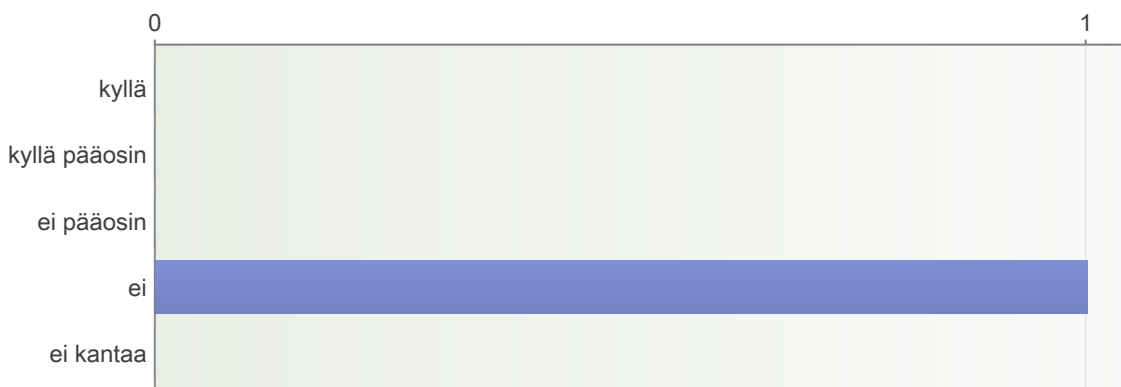

40. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

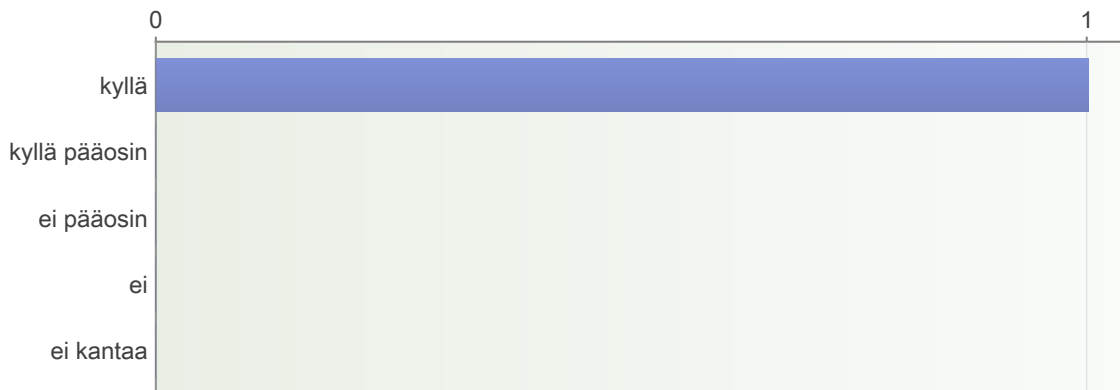
42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Päätöksissä ei saisi voida vaikuttaa eri maakuntien ideologis-/poliittiset kannat tai erilaiset tulkinnat asiakasetelien sisällöstä ja käyttötarkoituksista. Ohjeet olisi hyvä määrittää valtakunnallisella tasolla. Asiakkaan ymmärrys pitäisi yrittää taata asiakasetelin käyttömahdollisuuksista (selkokiekiset ohjeet).

43. 11e. Turvaako asiakasetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

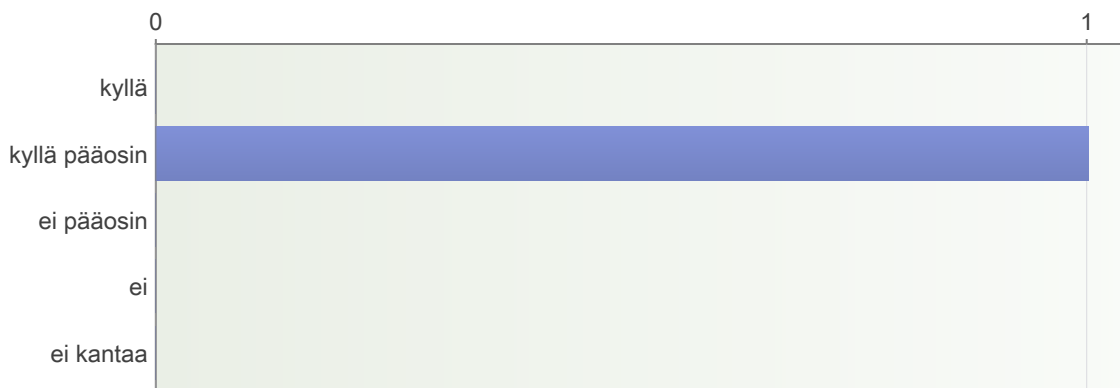
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Antaa liikaa valtaa. Asiakkaiden tasa-arvoinen kohtelu eri maakunnissa on riskinä. Kts edelliset vastaukset.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

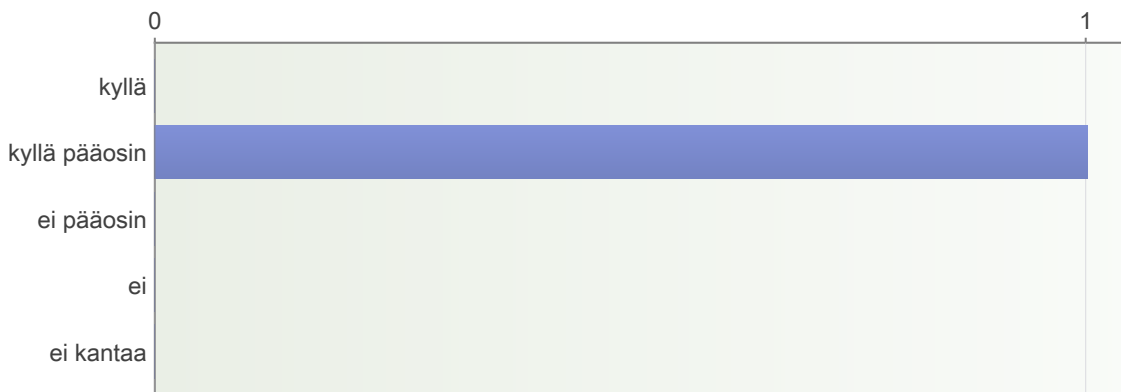

46. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tässä voi vaikuttaa ohjaajien ideologias-/poliittiset näkökannat; miten asiakasta neuvotaan ja ohjataan palvelujen piiriin. Myös maakuntien sisäisten ohjeiden erot palvelujen käytöstä voivat asettaa asiakkaat eriarvoiseen asemaan maakunnissa.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelunjärjestäjien yhdenmukainen kohtelu tulee taata. Mm verotukselliset asiat, ALV-kohtelu, subventiot palvelua arvioitaessa, laadulliset kriteerit, samanlaiset akkreditoinnit ja mittarit, kilpailuneutraliteetti jne. oltava läpinäkyvät ja julkiset toiminnan arvioimiseksi.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

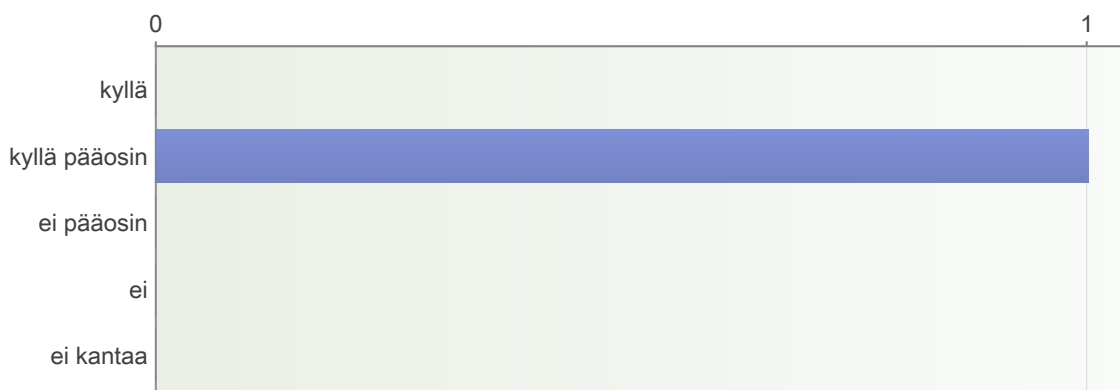

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

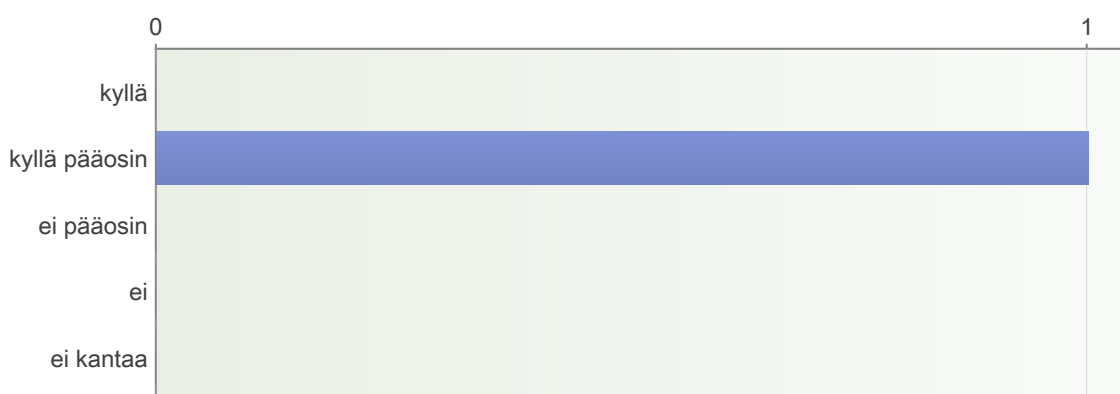
- Avoimuuden ja läpinäkyvyyden osalta sekä valvonnan toteuttamiseksi virallisten tilinpäätöstietojen ilmoittaminen sekä tuotteiden hintojen ilmoittamisen tulee riittää.

Merkittävän osan luvussa 9 määritellyistä tiedoista on saatavissa viranomaisten tietojen yhteiskäyttöä hyödyntäen, esim. verottajan, kaupparekisterin ja lupaviranomaisen tiedot.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

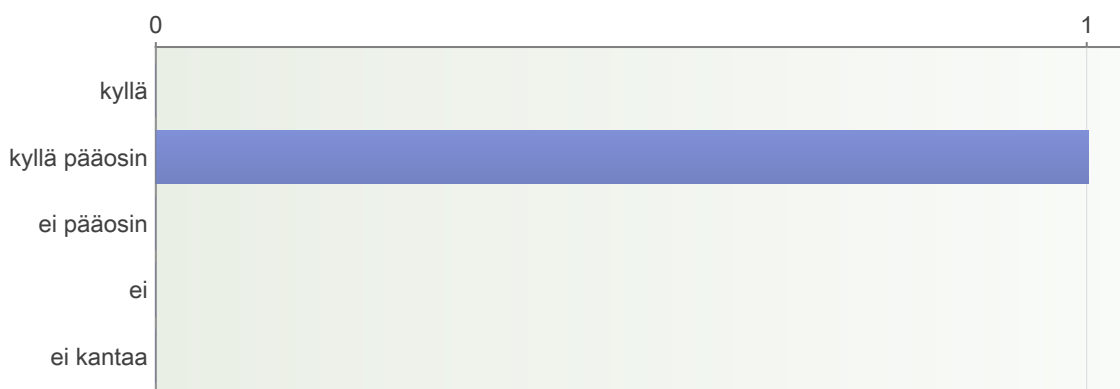
58. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- On välttämätöntä, sekä julkisille että yksityisille palveluntuottajille korvataan samoin perustein samoista palveluista. Näin turvataan tasapuoliset kilpailuedellytykset.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

60. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan maksuosuuden laskuttaminen maakunnan kautta on tehoton ja kallis tapa asian toteuttamiseen.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

62. Vapaamuotoiset huomiot.

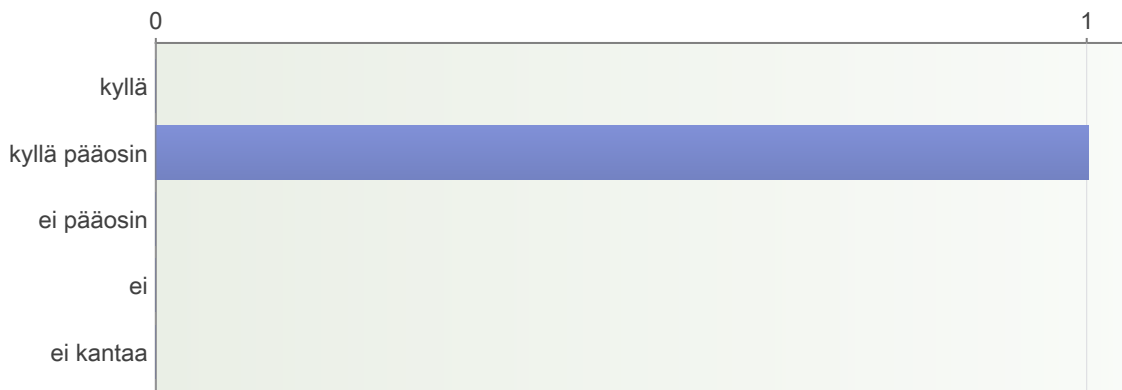
Vastaajien määrä: 1

- Ei, koska maakunnan liikelaitokset eivät maksa veroja (kiinteistövero, elinkeinovero). Lisäksi he saavat subventioita toimintoilleen sisäisesti.
Arvonlisäveroon liittyvä kilpailuneutraliteettiongelma on ratkaistavissa siten, että julkiselle sektorille tuleva arvonlisäveron hyvitys maksetaan maakunnan järjestäjätaholle eikä sitä kohdenneta hyödyksi maakunnan omille tuotantoyksiköille.

Maakunnan tuotantoyksiköt eivät voi mennä konkurssiin ja niiden rahoitushuolto on turvattu omistajan toimesta. Toisaalta maakunnan tuottajilla on velvollisuus paikata ns. markkinapuutteita.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

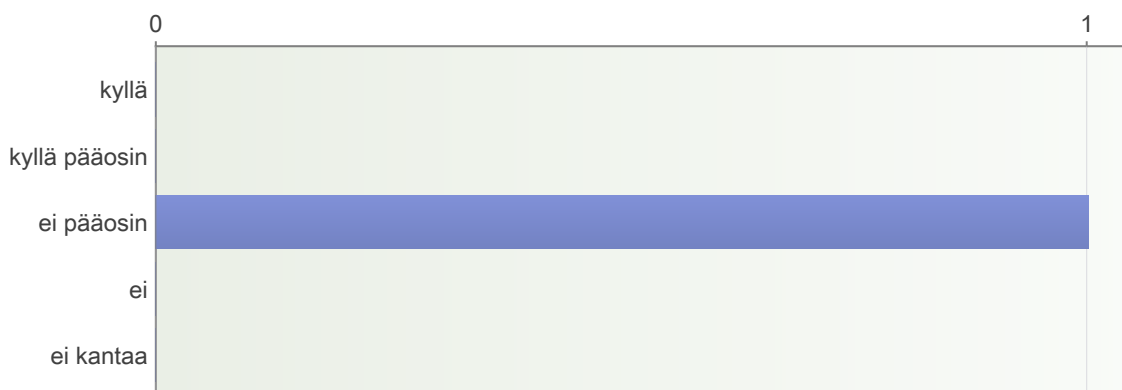
64. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jokainen siirretty vuosi maksaa lisää Suomelle.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

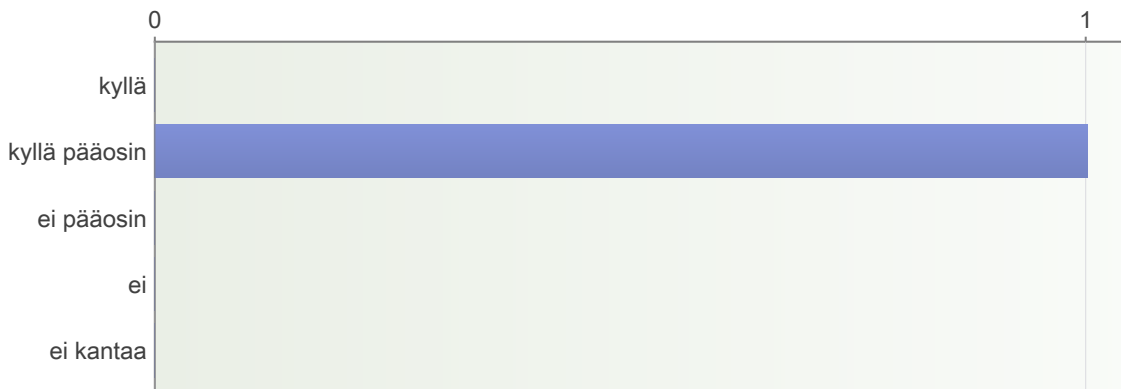
66. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tämä aiheuttaa sekaannusta ja valmistelujen siirtoa mahdollisesti viivytetään. Myös asiakkaat ovat entistä hämmentyneempiä asioiden siirtyessä.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

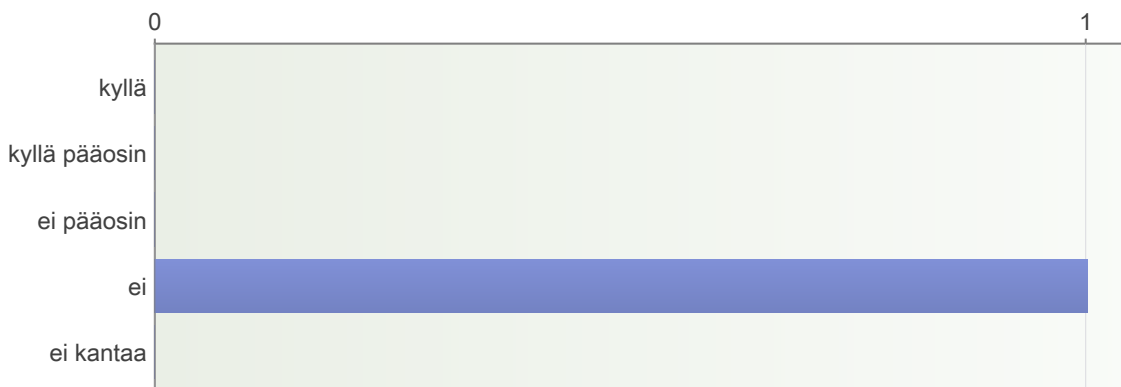

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

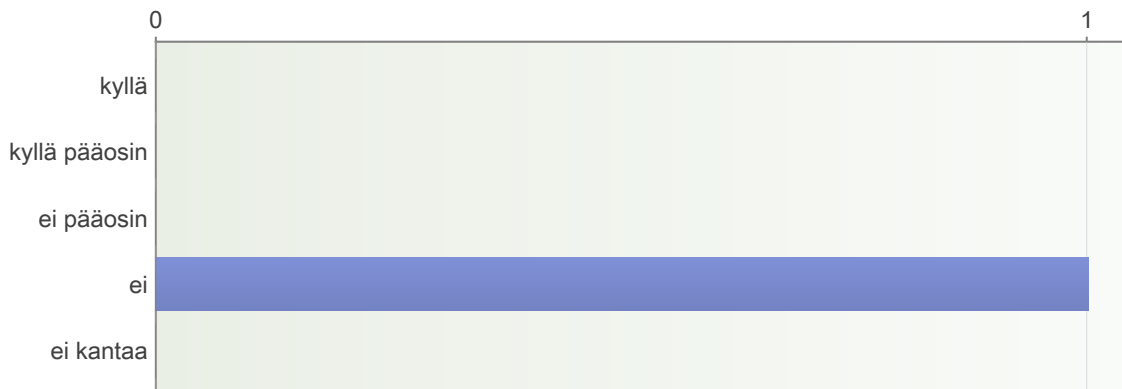
70. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laboratoriotoininnan keksittäminen julkiselle toimijalle nykyisen esityksen mukaisesti aiheuttaa yritysten alasajoa ja työttömyyttä.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

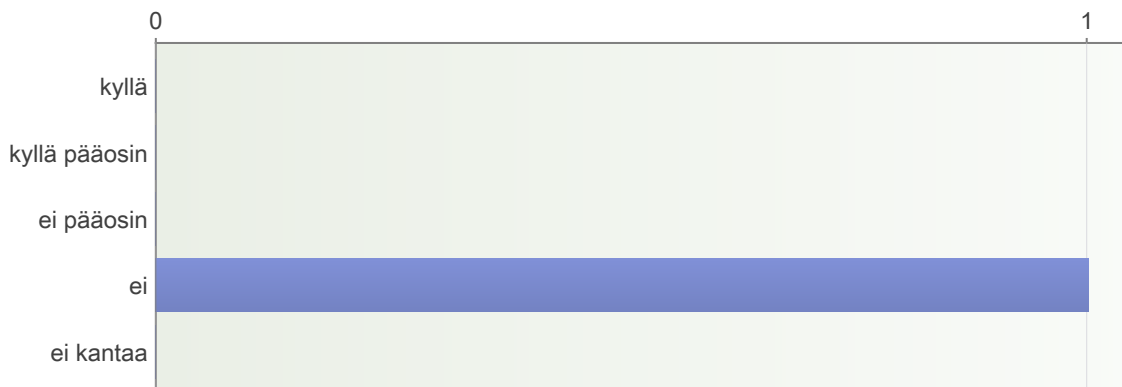
72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kts edell vastaus.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kts edell vastaus 17d

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Ei vastauksia.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.